

**Культурне й релігійне життя на
західноукраїнських землях.**

Культурне і релігійне життя на західноукраїнських землях в кінці 19 ст. і до 1939 року характеризується складним процесом формування національної ідентичності та боротьбою за культурні й політичні права.

Просвіта: В кінці 19 століття західноукраїнські землі перебували під владою Австро-Угорщини, а згодом Польщі. Умови життя українців тут були досить важкими, тому важливим елементом національного руху стало просвітництво. У 1868 році у Львові була заснована організація "Просвіта", яка ставила за мету підвищення рівня освіченості українського населення. Вона займалася видавництвом книг, відкриттям шкіл і бібліотек, поширенням ідей національного відродження.

•**Література та мистецтво:** У цей період виникла значна кількість видатних українських письменників і митців, таких як Іван Франко, Ольга Кобилянська, Василь Стефаник. Вони сприяли розвитку української літератури та культури, а також поширенню національних ідей.

•**Наукові установи:** Важливою інституцією стало Наукове товариство імені Тараса Шевченка (НТШ), засноване у 1873 році. Воно відігравало роль української академії наук, займаючись розвитком науки та освіти на українських землях.

Політичні та культурні течії: В кінці 19 — на початку 20 століття серед західних українців сформувалися різні політичні течії: народовці, москвофіли, радикали. Це впливало на культурне життя, адже кожна з груп мала власні видання, культурні товариства та позицію щодо національного питання.

Релігійне життя

Греко-католицька церква: Греко-католицька церква (УГКЦ) відігравала ключову роль у релігійному та суспільному житті українців. Вона була не лише релігійною інституцією, а й захисником національної ідентичності українців, особливо під час польської та австро-угорської влади.

Видатною постаттю цього періоду став митрополит Андрей Шептицький, який активно сприяв розвитку національної культури, освіти та підтримував ідею єдності всіх українців.

•**Боротьба з полонізацією:** Релігійне життя українців у період панування Польщі (1919–1939) було тісно пов'язане з національною боротьбою. Польський уряд проводив політику полонізації, що стосувалося й релігійної сфери. Греко-католики боролися за збереження своїх релігійних традицій і протистояли тиску з боку Римо-католицької церкви.

•**Православна церква:** На Волині, Поліссі й частково на Галичині існувала також православна громада, яка перебувала під впливом Московського патріархату. Православні українці також зазнавали утисків під час польської влади, що призводило до релігійних конфліктів.

Таким чином, у цей період культурне й релігійне життя західноукраїнських земель було тісно пов'язане з національною боротьбою. Релігія та культура виступали важливими інструментами збереження української ідентичності та протидії асиміляційним процесам з боку польської і австрійської влади.